

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

2c "GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izvenredno sobot,
nedelj in praznikov).
:: Citajte, kar Vas zanima ::

Telephone: CHelsea 3-1242

Reprinted as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 37. — Štev. 37.

NEW YORK, FRIDAY, FEBRUARY 21, 1941—PETEK, 21. FEBRUARJA, 1941

Volume XLIX. — Letnik XLIX.

JAPONSKA SVARI ANGLIJO

JAPONSKI VNANJI MINISTER POSVARIL MINISTRA A. EDENA, DA BO MORALA NJEGOVA VLADA PODVZETI "PROTIUKREPE" AKO BO ANGLIJA POSLALA ŠE VEČ VOJAŠTVA V SINGAPORE

Japonski list "Asahi" naznaja, da je japonski vnarni minister Josuke Macuoka posvaril angleškega vnarnega ministra Anthony Edena, da bo morala Japonska podvzeti "protiukrepe, ako se bo angleško vojaštvo še dalje premikalo v jugo-vzhodni Aziji.

Kot pravi "Asahi", je minister Macuoka v pričetku tega tedna v dolgi spomenici ministru Edenu natančno pojasnil japonsko mnenje o vojaškem gibanju na Pacifiku ter je poudarjal miroljubne namene japonske vlade, ki je vsak čas pripravljena s posredovanjem in pogajanjem poravnati vsak spor.

Macuoka je rekel, da je Japonska pripravljena posredovati za vsak spor, naj bo kjer koli. Dodal pa je, da bo tudi Japonska zavzela odločneje stališče, ako bo Anglija še nadaljevala z vojnimi pripravi v vzhodni Aziji.

"Asahi" pravi, da bo Macuoka tudi v parlamentu pojasnil okoliščine, vsled katerih je v torek podal izjavo, da je Japonska pripravljena posredovati za mir kjerkoli na svetu.

Japonska pošilja vojaštvo na jug

Iz Japonske in s Formoze vozijo japonski vojaški transporti vojaštvo in vojni material na otok Hainan, od koder namestila Japonska pričeti vojne operacije proti trdjavam Singapuru, ali pa proti Indo-Kini. Nek kitajski častnik je v Čumkingu rekel, da Japonska prevaža svoje vojaštvo iz osrednje Azije na jug. Ravno tako je Japonska iz Kitajske poslala skoro polovico aeroplanov na Hajnan in v južni del provinc Kwantung.

Kakorhitro je Anglija poslala v Singapur avstralske vojake in aeroplane, je Japonska pričela pošiljati vojaštvo proti jugu.

V Siamski zaliv je včeraj priplulo 15 japonskih bojnih ladij.

Amerika poslala vojaše v Manilo

Z ozirom na preteče obnašanje Japonske so Združene države poslale v Manilo na Filipinskih otokih 500 vojakov. Šef ameriškega generalnega štaba general George C. Marshall je na tajni seji senatnega vojaškega odbora rekel, da bo do Združene države ojačile svojo vojaško silo na Pacifiku. Vojno brodovje v Aziji bo dobilo armadno in mornariške aeroplane najnovejšega izdelka.

Senatni vojaški odbor priznava, da je položaj v Aziji zelo resen. In nek član odbora je rekel, da Nemčija sili Japonsko, da vstopi v vojno in se naj spopade z Združenimi državami na Daljnem Istoku, da bo morala Amerika odvrniti svojo pozornost od programa za pomoč Angliji.

Te okoliščine so tudi dale povod, da so Združene države pričele pošiljati ojačenja svojih mornarič v Aziji.

RAZGLEDNİK

SINGAPORE — VRATA ORIENTA, — NAJVAŽNEJŠA TOČKA NA VZHODU

Ako bi Japonci nameravali zavzeti Singapore, bi Združene države pod nobenim pogojem ne mogle mirno gledati. Singapore predstavlja namreč vrata, vodeča na Daljni iztok. Kdor ima to postojanko v rokah, kontrolira trgovino med narodi ob Pacifiku ter morskot pot po Indijskem oceanu, Suez in Sredozemlju.

Amerika ima v Singapuru in njega bližini važne trgovske interese. Skoro ves gumij, ki ga Amerika importira, prihaja s plantaž, katere je mogoče iz Singapora kontrolirati. Amerika dobiva cink z Malajskega otočja in iz Holandske Istočne Indije. Oboje je v senci Singapura. Če bi bilo to pristanišče v sovražnih rokah, bi bila ameriška inozemska trgovina resno ogrožena.

Amerika pa nima v Singapuru samo trgovskih interesov, pač pa tudi vojaške. Dokler se Amerika ne iznebi vseh odgovornosti napram Filipinskemu otočju — kar se bo zgodilo šele leta 1946, ko bodo Filipini postali popolnoma neodvisni, in dokler ne bo Amerika Japoncem kos v jugozapadnem delu Pacifika, je zanjo največje važnosti in pomena, da ostane Singapore v angleških rokah.

Havajsko otočje, ki je prvovrstna ameriška mornariška baza v Pacifiku, je oddaljeno skoro pet tisoč milj od Manile, dočim je med Filipini in Japonsko komaj četrtnina te razdalje.

Singapore, ki bi bil v slučaju potrebe nedvomno na razpolago ameriški mornarici, je nekoliko dalje kot je Japonska.

Ako izgubi Anglija Singapore, bi bilo Japoncem razmeroma lahko zavladati ne samo Holandski Istočni Indiji, pač pa tudi Avstraliji in Novi Zelandiji, s čimer bi bilo konec sedanjega ravnotežja v pacifičnem svetu.

To bi bil strašen udarec za angleško pomorsko silo, ki je naša zaveznica na Vzhodu ter naša predstraža proti Nemčiji v Atlantiku.

Mogoče je Japonska sklenila zdaj udariti na Singapore, misleč, da se Amerika ne bo vmeševala, ker ima zdaj vse polno dela z evropskimi problemi. Če japonska vlada kaj takega domneva, je precej v zmoti. Res je, da posveča Amerika v sedanjem času največjo pozornost Angliji in Nemčiji, in da bi ji ne bila prav kakšna akcija na Pacifiku, ki bi ovirala ameriško pomoč za obrambo evropske demokracije.

Odločilna bitka sedanje dobe ne bo izvojevana v Holandski

Istočni Indiji, na Kitajskem, v Indo-Kini ali pri Singapuru. Odločilna bitka se bo vršila, in se pravzaprav že zdaj vrši — v Evropi, med svobodno Anglijo in Hitlerjevim suženjstvom.

Ako zmaga v tej borbi Anglija, se bo položaj na Daljnem istoku, sam po sebi izčistil. Če bi pa Anglija v borbi podlegla, bo mogoče le malo rešiti iz razvalin, ki bodo posledice poloma.

Resnična fronta je v Rokavskem prelivu med angleško in francosko obaljo.

Amerika se tega prav dobro zaveda ter noče, da bi jo kdo motil v njenih prizadevanjih, da Angliji čim izdatneje pomaga. Toda če bodo začeli Japonci rogoviliti na Pacifiku, Amerika ne bo držala rok križem.

Na Pacifiku je močna ameriška vojni brodovje, ki naj bi se nekoliko zganilo, da bodo Japonci že vsaj vedeli, s kom bodo imeli opravka, če se lotijo Singapura. Poleg tega ima Amerika v rokah tudi mogočno gospodarsko orožje.

Več kot tretjina japonskega izvoza gre v Združene države, ostali dve tretjini pa večidel v ameriške, angleške in holandske teritorije.

Popoln embargo na te izvoze bi uničil japonsko nakupno silo po svetu in bi nevarno zrahljal japonsko gospodarstvo v domači deželi.

Japonska dobiva skoro vse važnejše potrebščine iz Združenih držav ter iz ameriških, angleških in holandskih teritorijev.

Nazvleč vsemu stremljenju po neodvisnosti, je Japonska glede surovih odvisna od tujezemskih virov. Predvsem ji manjka olja in jekla.

Amerika je že uveljavila napram Japonski nekaj gospodarskih sankcij, toda tozadevne odredbe so razmeroma zelo mile. Amerika pač ni hotela Japonske preveč razburjati ter ji dati povod za kakšno sovražno dejanje.

Če bo pa Japonska navzlic temu začela rogoviliti, ji bo Amerika najprej odgovorila s splošnim embargom.

Kakorhitro bo skušala Japonska zavzeti Singapore, bo zadala Amerika japonskim financam, industriji in trgovini smrtni udarec.

Razodnejši Japonci to prav dobro vedo in bodo nedvomno skušali preprečiti vsak nepremišljen korak svojih bojoviteljskih tovarišev.

Delavski pregled

VLADA NAJ ZAPLENI TOVARNO

Po zatrdilu unijskih uradnikov, sabotira Vandadium Corporation narodno-obrambni program. — Brezuspješna prizadevanja zveznega posredovalca.

Hugh Thomson, okrajni CIO ravnatelj, je mnenja, da bi bilo najbolje, če bi vlada prevzela naprave Vandadium Corporation of America v Niagara Falls, N. Y.

V brzojavki, ki jo je poslal predsedniku Rooseveltu, dolži Thomson korporacijo, da vedoma in namenoma sabotira ameriški obrambni program.

Brzojavka se končuje s pozivom: — V imenu stavkujočih delavcev in našega obrambnega programa vas pozivam, da se poslužite oblasti, ki vam jo je podelil kongres ter v imenu ameriške vlade prevzamete in obratujete to tovarno.

V tovarni je pred desetimi dnevi zastavkalo štiristo članov United Mine Workers.

V spor je posegel posredovalec delavskega departamenta, Joseph Finn, ki je navzoč pri vseh konferencah, vršecih se med zastopniki korporacije in unije. Posvetovanja oziroma pogajanja pa niso imela doslej nobenega uspeha.

Delavci zahtevajo višje plače, in to je njihova edina zahteva. Spočetka so zahtevali tudi closed shop, pozneje so pa to zahtevo opustili in sicer v interesu narodne obrambe.

DALJŠI DELOVNI ČAS V VOJNIH INDUSTRIJAH

Nekatere tovarne obratujejo po šest dni, nekatere po sedem dni na teden. — V ladjedelnih imajo delavci povprečno po enajst ur overtime na teden.

Urad za delavsko statistiko je preiskal razmere v 394 tovarnah, ki imajo vojna naročila. Med njimi je 116 tovarn, ki obratujejo po šest dni na teden, in 68 tovarn, ki obratujejo po sedem dni.

Večina tovarn ima tri shte na dan, dočim jih ima samo en shtet le majhen odstotek.

Preiskava se je vršila meseca decembra in sicer po naročilu narodno obrambne komisije. Takrat se je William S. Knudsen, sedanji ravnatelj Produkeijskega urada, pritoževal nad zastojem v obrambni produkciji ter zvrčal v s krivdo na dejstvo, da so skoro vse tovarne zaprte od petka zvečer do ponedeljka zjutraj.

Zanimivo je, kar je urad ugotovil glede overtimea v različnih industrijah. V ladjedelnih ter v tovarnah za orožje in strojno orodje napravijo delavci povprečno po enajst ur overtimea na teden; v tovarnah za stroje, deset ur; v bakiarnah in tovarnah za aluminij, osem ur; v topilnicah in čistilnicah po pet ur.

Delavske organizacije in draginja

William Green, predsednik Ameriške delavske federacije, je v Miami, Fla., odločno zavrnil govorice, da povzroča politika delavskih organizacij draginjo.

S tem je deloma odgovoril pomožnemu generalnemu pravniku Thurmanu Arnoldu, ki preiskuje poslovanje nekaterih delavskih organizacij. — Green je obljubil objaviti v najkrajšem času izčrpen odgovor na Arnoldova izvajanja. Odgovor bo predložil tudi posebnemu zborničnemu odboru, ki preiskuje probleme narodne obrambe.

Premirje pri Allis Chalmers Co.

Stavkarji so sklenili premirje z Allis Chalmers Co. v Milwaukee, navzlic temu je pa tovarna še vedno zaprta.

Zastopniki United Automobile Workers unije, kateri pripadajo štrajkarji, so sestavili z uradniki družbe načrt za novo pogodbo ter ga dali delavcem na glasovanje.

Delavci niso hoteli glasovati, češ, da je načrt netočen in da ga je lahko mogoče na več načinov tolnačiti.

Pri podjetju, ki ima za 45 milijonov dolarjev vojnih naročil, je zaposlenih približno devet tisoč delavcev, ki zdaj že četrty teden počivajo.

Načrt za pogodbo sta pomagala sestavljati William S. Knudsen in Sidney Hillman, ravnatelja Produkeijskega urada.

Volitve pri Fordu

CIO unija avtnih delavcev v Detroitu je prosila Delavski urad, naj odredi v Fordovih tovarnah v Dearbornu in Highland Parku volitve, pri katerih naj delavci glasujejo, katera organizacija naj jih zastopa pri kolektivnih pogajanjih.

Kakor znano, se Ford doslej ni dosti zmenil za odredbe oziroma ukaze Delavskega urada, toda po zadnji razsodbi najvišjega zveznega sodišča se bo najbrž premislil.

Nobenega sodelovanja

Na zborovanju Progressive Mine Workers v Springfield, Ill., so delegatje soglasno sklenili, da ne bodo v nobenem pogledu sodelovali s konkurenčno organizacijo United Mine Workers (CIO). Kot znano, pripadajo Progressive Mine Workers Ameriški delavski federaciji.

Izgredi in pretepi

V Albany, N. Y., stavkajo delavci pri Albany Felt Company. Policija je aretirala tri štrajkarje. Dva sta obdolžena, da sta nekega stavkoka za pretepla, dočim je tretji pobijal stavkoka z šipe pri avtomobilu.

Iz mesta Gadsden v Alabama poročajo, da je več neznanih moč vdrla v urad United Rubber Workers (CIO). Organizatorja Johna House-a so z blackjaki tako pretepli, da sta nekoga stavkoka za pretepla, dočim je tretji pobijal stavkoka z šipe pri avtomobilu.

Ford se je vklonil

Ford Motor Company je dala po vseh svojih tovarnah nabiti plakate, da njeni delavci v bodoče ne bodo ovirani pri izvajanju svojih koalicijskih pravic. Naznanila je tudi, da bo sprejela nazaj v službo tiste delavce, ki so bili odpušteni leta 1937, ker so se pridružili CIO uniji avtnih delavcev. Takrat je bilo odpuščenih 23 delavcev; eden med njimi je lani umrl.

NEMCI GRADE MOSTOVE ČEZ DONAVO

Poročilo iz Beograda naznaja, da nemški vojaški inženirji gradijo pontonske mostove čez Donavo in da so bili do sedaj že postavljeni trije mostovi iz Rumunske na Bolgarsko. En most je postavljen iz Turinu Magurele na Rumunskem v Nikopol na Bolgarskem, drugi pa iz Giurgiu v Ruščuk. Ves promet med tema motovoma, ki sta 60 milj narazen, je bil vstavljen.

Poročilo iz Sofije pravi, da je šlo preko obeh mostov več sto nemških vojaških inženirjev, da so na bolgarski strani pregledali, ako je most dobro utrjen. Nato pa so preskusili, ako so mostovi dovolj trdni, s tem, da so čez nje peljali tanke in težke tovorne avtomobile.

V Sofiji pričakujejo, da bo vsak čas pričela nemška armada korakati v deželo. Na devetih strateških krajih so Nemci postavili velika skladišča za živež.

Kot pravi poročilo United Press, se Angleži naglo pripravljajo, da se spopadejo z Nemci, ko bodo pričeli prodirati skozi Bolgarsko. V ta namen so že zasedli grški otok Lemnos ter so ga zelo utrdili. Angleški aeroplani bodo s tega otoka mogli leteti na Bolgarsko in Rumunsko.

V Egipt je dospel angleški vnarni minister Anthony Eden s šefom angleškega generalnega štaba generalom sirom Johnom Dillom ter bosta izdelala načrt za angleško ofenzivo na Balkanu in Sredozemlju.

Z BOJNIH POLJAN

Grki vedno napredujejo

Včeraj je bilo le malo poročil z bojišča v Albaniji; bili so največ artilerijski boji in v sredini fronte so Grki zopet dosegli nekaj uspehov.

V zračnem boju je bilo uničenih 5 italjanskih aeroplanov. Na nekem kraju je bilo vjetih 200 Italjanov in med njimi tudi nekaj častnikov.

Angleži v Somaliji zmagali

Po večdnevni vročih bojih so včeraj Angleži prekorčili široko reko Juba v italjanski Somaliji. S tem je bila odstranjena največja zapreka v južni Somaliji.

V južni Abesiniji so Angleži zavzeli Mego in vjeli nad 600 Italjanov. Kot poroča United Press, so abesinski vstaji v Goljan provinci napadli 2000 Italjanov in jih skoro popolnoma pokončali.

Uradna italjanska časni-karska agentura "Stefani" priznava, da ima bivši abesinski cesar Haile Selassie pod svojim poveljstvom že 15.000 upornikov, ki želo nadlegujejo Italjane okoli Addis Ababe. Poročilo iz Londona pravi, da je vstaja med Abesinci že tako razširjena, da se je batji, da bo do pomorili 80.000 laških naseljencev. Zato nikakor nočejo utihiniti govorice, da želijo italjanski poveljniki v Vzhodni Afriki z Angleži skleniti premirje, da rešijo laške naseljence v Abesiniji.

Delavcem bo plačala kompanija tudi vso zaostalo plačo.

Ford Motor Company se je s tem vklonila prvotni odredbi Delavskega urada. Njeno pritožbo je te dni najvišje sodišče zavrnilo.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation).
Frank Sakar, President; J. Lupsha, Sec. — Place of business of the
corporation and address of above officers: 216 WEST 18th STREET,
NEW YORK, N. Y.

48th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$6.—. Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—;
za četrt leta \$1.50.— Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.
Za inozemstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

VPLIV VOJNE NA POLJEDELJSTVO

Vojna je povzročila velike spremembe v poljedelstvu in prehrani Evrope.

Vlade naročajo kmetom pridelovati marsikaj, česar niso še nikdar pridelovali. V normalnih časih so gojili govejo živino za pleme, zdaj rede živino izključno le zaradi mesa. Neizmerne pašnike je bilo treba preorati ter jih porabiti za pridelovanje gotovih živil.

Teh temeljnih sprememb pa ni opaziti samo v vojskoj, jočih se državah, pač pa tudi v podjarmljenih in nevtralnih deželah. Potrebne so zaradi blokade, pomanjkanja inozemskega denarja, transportnih težkoč in nešteti drugih vzrokov.

Kot poročajo tujni uradi angleškega poljedelskega ministrstva, bodo letos preorali tisoče in tisoče akrov pašnikov ter posejali na njih pšenico in posadili krompir.

Anglija bo morala letos pridelati najmanj polovico več krompirja kot ga je leta 1939. V Anglijo bo še to pomlad odpotovalo več ameriških izvedencev, ki bodo učili angleške farmerje porabljati poljedelske stroje.

Holandska je bila pred vojno znana po svoji živinoreji in mlekarstvu. Dosti mlečnih izdelkov je eksportirala, v zameno je pa morala importirati krmo. Nemci so na Holandskem poklali večino vso govejo živino. Holanci bodo morali vsled tega pridelovati skoro izključno le žito, krompir, peso, fižol in grah.

Slično bo na Danskem, Norveškem in Švedskem, kajti te dežele ne morejo dobiti zaradi angleške blokade krme iz inozemstva.

Španska je naročila svojim kmetom, naj začno pridelovati v kolikor mogoče velikih množinah bombaž, dočim bo Madžarska posvetila pozornost sadju in sočivju.

Romunska in Jugoslavija veljata še vedno za žitnice Evrope. Toda večina pridelanega žita gre v Nemčijo.

Kmetje se pritožujejo, naposled se pa morajo vdati v svojo usodo, češ, vojska je vojska, in sila kola lomi.

ANGLEŠKI STROKOVNO-UNIJSKI KONGRES

Pred angleškim strokovno-unijskim kongresom so nastopili razni govorniki, med njimi tudi Ernest Bevin, angleški delavski minister, ki pa ni razpravljal samo o zadevah, tikajočih se angleškega delavstva, ampak se je bavil tudi s problemi angleške vnanje politike, predvsem z obojema napram Rusiji in Kitajski. Poudarjal je, da so napočili za angleško delavsko gibanje najtemnejši trenutki, navzlic temu pa baš v sedanjem času rešujejo angleški delavci angleški narod.

Čimprej zgradimo v tej deželi vsespredladijočo vojno silo, — temprej bomo premagali nacije, — je vzkliknil. — To je edina govorica, ki jo naciji razumejo. V imenu angleške vlade pozivam vse svoje prijatelje, naj zastavijo zadnji gram svoje energije. Ne za profit, pač pa za zaščito svojih lastnih sorodnikov in prijateljev v vsaki cesti, v vsakem mestu, v vsaki vasi in deželi!

Vsi, ki so na odgovornih mestih, je pozval Bevin, naj postanejo častniki industrijalne armade. Anglija je takorekoč sama sobi prepuščena. Naj govore karkoli hočejo o angleškem imperijalizmu v preteklosti, nihče ne more zanikati, da ne daje Anglija v zadnjih petdesetih letih narodom svobode. In baš v tem se je Hitler uračunal, misleč, da se bodo dominiji poslužili svoje svobode in zrušili moč angleškega imperija.

Bevin je zaključil svoj govor z besedami: — Pozivam vas, da v tej veliki in strašni vojni prodirate kot ogromna industrijalna armada. Ob koncu te vojne naj bo rečeno, da so angleški delavci s svojo spretnostjo, s svojim pogumom in vztrajnostjo rešili veliki narod.

Delegatom je bila prečitana bodrilna brzojavka Williama Greena, predsednika Ameriške delavske federacije.

Kanadske delavske organizacije je zastopal na kongresu Frank Hall, angleško delavsko stranko C. R. Atlee, mednarodni delavski urad pa Sparlett.

Bevinove besede, naslovljene angleškemu organiziranemu delavstvu, veljajo v govtvi meri tudi ameriškim delavcem.

Kajti svetovni položaj je pač tak, da ne bo nič čudnega in presenetljivega, če bodo morali nekega dne obrati isto pot kakor njihovi angleški tovariši.

Ukradeni WPA čeki

Policija v Atlantic City, skuša izslediti tatove, ki krajejo WPA čeki iz poštinih škrinj po privatnih hišah. Ukradeni čeki predstavljajo vrednost več sto dolarjev.

Tatovi znajo podpisati spretno ponarediti in ponavadi vnovično čeki po zakotnih salonih.

Tudi ujetniki imajo

plinske maske

Vsak ujeti nemški letalec ali mornar, ki ga prepelja na Angleško otočje, dobi plinsko masko. Plinske maske dobe tudi vsi potniki, ki se izkrcajo v angleških pristaniščih.

Iz Jugoslavije

Drzen gangsterski napad v Beogradu.

19 letni Radoslav Novaković je pohajkoval po beograjskih ulicah. V pristaniški četrti ali v bližini železniške postaje je s prenašanjem prtljage sem ter tje zaslužil po nekaj dinarjev, katere pa je takoj namenjal za žganje in cigarete, nato je spet z rokami v žepih slonel ob kakšni hiši ali ograji in čakal na novo priliko, da bi kaj zaslužil. Če mu je še kaj denarja ostalo, je šel v kino matograf, kjer je najraje gledal in poslušal filme, v katerih so nastopali roparji, gangsterji in pustolovci. Njegov prijatelj, 20 letni Miloš Ivanović je govoril z njim samo o kriminalnih dogodivščinah in o drznih vlomih. Iz misli so postale besede in kmalu so, žal, sledila tudi dejanja. Oba fanta sta sklenila z ropom priti do denarja, da bi lahko uživala sladkosti življenja. Pred meseci je Novaković delal v vinski trgovini "Frška gora." Poznal je vse prostore in vedel, da je pisarna trdnjava v prvem nadstropju. Navadno je bila v pisarni samo žena lastnika trdnice, Neli Loran, ki je vodila vse trgovske posle. Tam je stala tudi železna blagajna. Oba fanta sta nedavno prišla pozno popoldne v pisarno in izjavila, da bi si rada ogledala neki načrt. Loranova, ki sta se ji oboja fanta zdeli sumljiva, je prišla za slušalko telefona, da bi poklicala nekaj mož, ki so delali v kleti. Novaković pa ji je v tem hipu nastavljal na prsa revolver in dejal: "Ne telefonirajte! Če hošete spregovoriti samo besedice, vas bom takoj ustrelil!" Zadaž stoječ Ivanović se je bližal ženi z velikim mesarskim nožem. Prestrašena žena je skočila po

koncu. Novaković pa je navalil nanjo in jo začel daviti. Loranova je na vso moč kričala in se obupno postavila v bran. Kmalu pa ni mogla več vpiti, ugriznila je Novakoviča v prst, nakar se je onkvestila. V tem kritičnem trenutku je prihitela njena prijateljica Flora Behar. Ker so se na hodniku slišali tudi moški glasovi, in koraki, sta oboja zločinca zbežala. Planila sta po stopnicah navzdol in drvela zasledovana od delavcev in policijskih stražnikov, po ulici proti savskemu pristanišču. Novakoviča sta dva delavca kmalu dohitela in ga prijel. Ivanović se je pa posrečilo pobežati, vendar so ga še v teku noči stražniki izsledili in aretirali.

Prehudo zdravilo proti pijančevanju.

Eva Šilentić iz Koprivniškega Brijega pri Belovaru je hotela svojega moža ozdraviti pijančevanja. Nekega večera, ko je bil mož spet dobre volje, mu je žena dala kozarec vina, v katerem je natrosila paprike in prilila lug. Mož je v dušku izpraznil kozarec. Kmalu so ga napadle hude bolečine. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer so mu hitro izpraznili želodec in mu tako rešili življenje. Žena se je morala zagovarjati pred sodiščem. Ker ni imela namer na moža kaj hudega storiti, marveč ga samo odvaditi pijančevanja, je bila obsojena samo na 400 din kazni in še to pogojno.

Zavoljo milijonskih poneverb

Le morata zagovarjati pred okrožnim sodiščem v Petrogradu bančni ravatelj Gjurica Berbereski, njegov pomočnik Damijan Knježević in še nekateri pajdaši. Državni tožilec je obtožil Berbereskega in njegovo družbo, da so kot člani upravnega odbora bivše Društva kmetijske banke v Petrogradu opustili vpise različnih visokih dohodkov in izdatkov. Izvršili so razne lažne pogodbe. V celoti še ni ugotovljeno, kolikšni so njihovi greh, gre pa za milijonske vsote.

Družinska bitka zaradi vaške lepote.

Bogatega kmeta Svetislava Mitroviča v Selakovcu pri Počarjevu je ponoči zbudilo vpijanje in na udarci od sekir. Kmalu je vdrl v hišo deset mož in fantov, ki so bili oboroženi s sekirami in samokresi. Svetislav je bil edini mož v hiši. Njegova mati Negosava in žena Leposava sta se z dvema malima otrokoma skrili v malo sobico. Svetislav pa je z debelo gorjačo v roki stopil pred napadalce, ki so bili vsi člani sorodne družine Veljkoviča. Ki tudi biva v Selakovcu. Svetislav je z gorjačo zadal hude poškodbe Miloradu Veljkoviču, ki ga je napadel z nožem. Tudi Miloradovega sina je hudo ranil. Sedaj so navalili na Svetislava vsi napadalci in ga do smrti pobili. Nato je tolpa poskakala obe ženi, ki sta se obupno postavili v bran. Posrečilo se jima je, da sta se z otrokoma zaklenili v sobo. Toda vrata so bila s sekirami kmalu razbi-

ta, nakar sta ženi z otrokoma skočili skozi okno in zbežali v noč. Napadalec no se sedaj spravili nad pohištvo in vse razbili. Milorada Veljkoviča so prepeljali v bolnišnico, kjer pa nimajo upanja, da bi okrev. Ostale napadalce pa so orožniki zapli. Orožništvo je ugotovilo, da je bil Žika Veljković nasnovatelj tega poboja. Pred kratkim je njegova lepa hčerka Milica pobegnila iz očetove hiše, da bi se proti volji očeta poročila s kmetom Borisavem Marjanovičem. Žika je zvedel, da je Svetislav Mitrovič svetloval hčerki, naj se ne briga za očetovo prepoved in naj poroči Borisava. Da bi Mitrovič beg maskeval nad Svetislavom, je Žika zbral svoje sorodnike in vodil pravkar opisano "kazensko ekspedicijo" proti svojemu sorodniku Svetislavu.

Česa vsega niso poznali naši predniki.

V "Vremenu" čitamo: Razburjano sta, če zmanjka to ali ono živilo. Razburjamo se glede onega, kar je neobhodno potrebno, kakor tudi zaradi onega, kar ni potrebno, ker smo pač prepričani, da brez tega in onega ne moremo živeti. Naši predniki, ki že tisočletja poznajo vino in kruh, so mogli živeti brez mnogih začimb, brez sladkorja, alkohola, kave, čaja, čokolade, svec, tobaka, pa celo brez krompirja. Vse do 15. stoletja so bile začimbe kakor popr, klinčki in cimeti velik luksuz, ki se je plačeval z zlatom. Sladkor je nanestil med in so Arabci delali dobre kupčije. Šele 1812 leta so začeli v Evropi gojiti sladkorno repo. Kar se tiče kave in čaja, jo pozna Evropa šele od 17. stoletja dalje. Čokolada se je smatrala za zdravilo in jo je kot bolnik prvi užival kardinal Richelieu. Sveče so napravljali iz voska, šele v 19. stoletju iz stearina. Tobak je bil nepoznan do odkritja Amerike. Je bil prinesen v Evropo šele v 15. stoletju in ženske so ga začele kaditi šele 300 let pozneje. Prav tako so danes neobhodni krompir prinesli v Evropo šele po odkritju Amerike.

Preoblečene fante je oddajala kot neveste.

Pred okrožnim sodiščem v Kraljevu je bila zanimiva razprava proti neki Desanki Tomasičević in njeni družbi. Desanka Tomasičevića je namreč najela nekaj fantov, s katerimi se je dogovorila, da se preoblečejo v dekliško nošo. Potem je nagovorila tega ali onega, ki bi se rad oženil, naj si z otmico prilasti kpo dekle. Otmica je bila izvršena, toda ženin se je

Ako še nimate Blaznikove Pratique za leto 1941, imate še priliko jo dobiti. Letos smo naročili dovolj veliko zalogo, da zadostimo povprečnemu vprašanju po tej knjigi. Srečni smo bili, da smo prejeli celotno naročbo iz starega kraja. — Zatorej, ako še nimate Pratique, naročite jo še danes, ako jo želite. Cena je 25 centov. — Sveto lahko pošljite v gotovini, dobro zavito v zalepi ali ako bivate v Združenih državah, se lahko poslužite znanak po 2 oziroma po 3 cente. — Naročila pošljite na KNJIGARNO "GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York City.

bridko razočaral, ko je spoznal, da je ugrabil preoblečenega fanta. Na ta način je Desanka Tomasičevića osleparila mnogo zaljubljenecv, ki pa zaradi sramote niso hoteli slepavke o vaditi sodišču. Poslednja dva osleparjenca, ki sta plačala precejšnjo "odkupnino" sta pa vendar izpovedala vso stvar na policiji. Sodišče je obsodilo Desanko na 5 mesecev zapora, njene pomočnike pa na en ali dva meseca zapora. Vsi skupaj morajo plačati sodne stroške. Oškodovancem, kolikor jih je bilo mogoče dognati, pa morajo vrniti škodo.

NESREČA.

Iz Conneaut, O. poročajo, da je težka nesreča obiskala naša rojaka Mr. in Mrs. John Sedmak. V sredo zjutraj 5. febr. je požar uničil njuno hišo popolnoma. Zgorelo je vse pohištvo, obleka in ako je ostalo še kaj, je bilo uničeno od vošč pri gašenju. Zgorelo so tri hiše na Broad St. Družine so si rešile le golo življenje. Ogenj je nastal radi preveč razgnetega novega "furnesa".

JUBILEJ ZAKONA.

V Pueblo, Colo. sta zadnji teden slavila 45 letnico zakona Mr. in Mrs. Anton Wodishek. V zakonu se jima je rodilo 12 otrok, od katerih so trije umrli. Mr. Podishek je sprvo vojak in že dolgo vrsto let vozi cestno železnico.

DARILNE POSILJATVE v JUGOSLAVIJO in ITALIJO

100 DIN	\$ 2.00
200 DIN	\$ 3.95
300 DIN	\$ 5.75
500 DIN	\$ 9.00
1000 DIN	\$17.50
2000 DIN	\$34.00
5000 DIN	\$82.50

V DINARJIH

50 LIR	\$ 2.85
100 LIR	\$ 4.85
200 LIR	\$ 9.20
300 LIR	\$13.50
500 LIR	\$21.75
1000 LIR	\$43.00
2000 LIR	\$85.00

V LIRAH

Ker zaradi položaja v Evropi parniki neredno vozijo, tudi za izplačila denarnih posiljatev vzame več časa. Zato pa onim, ki žele, da je denar naglo izplačan, priporočamo, da ga pošljejo po C A B L E ORDER, za kar je treba posebej plačati \$1.—.

Vedel razmer v Evropi ni mogoče v Jugoslavijo in Italijo nakazati denarja v DOLARJIH, temveč samo v DINARJIH ali LIRAH. Isto velja tudi za vse druge evropske države.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
POTNIŠKI ODDELER
216 West 18th Street, New York

Peter Zgaga

(Opomba ured.: Včeraj je bilo omenjeno, da bo drugo poglavje "Politika" priobčeno v današnji številki. Ker pa je Peter Zgaga napisal med tem nekaj novic in komentarjev, ki, ako bi jih pustili za drugi teden, bi bilo prekasno za objavo, smo jih danes objavili in 2. poglavje "Politike" bomo šele v ponedeljek priobčili.)

Iz Aurore, Ill. mi je poslala rojakinja Frances Kranjc zanimivo predpustno storijo, ki je pa, žal, ne morem objaviti. Ona namreč ni napisala konca, jaz ga pa tudi ne morem zgruntati.

Pravi, da je vedno zapostavljeni ženski svet podoben krstnemu kamnu—vsak namreč dregne vanj.

Po mojem skromnem mnenju so ženske še marsičemu drugemu podobne, ne samo krstnemu kamnu.

Najbolj so po seveda podobne samim sebi.

Kadarkoli dobim po pošti kakšno zafrkljivko, takoj uganem, da se je skotila v Perovi kovačnici v Roseboomu.

Ugiba in grunta jih kovač Jernej, ki nima ves božji dan nobenega drugega dela kot pri peči stati, razbijati po nakovalu in včasih par ton železa prenesti, kar mu je seveda igra. Zato si jih pa imbišila in jih pravi svoji ženi Katrini, ki jih pa seveda meni prinese na nos.

Te dni mi je poslala izrezek iz časopisa o šestindesetletnem starem možaku, ki je postal ponosen oče krepkega fantička. Oče, mlada mati in otrok so skupaj fotografirani.

Katra me vprašuje: — Kaj pa ti rečeš na to, Zgaga? Moj Jernej že ne verjame.

Vse je prav, edinole fotografija ni popolna. Se hlapec bi moral biti zraven fotografiran, pa bi bila zadeva povsem v redu.

Dasi že nekoliko pozno, se moram na tem mestu zahvaliti Mrs. Lenaršić za res okusne krevčice. Kakor hitro mi bo mogoče, se ji bom z žlikrofi revanžiral.

Prijatelj Masle mi poroča iz Little Falls, da bodo imeli v Slovenskem Domu na Danube Street veliko reč. Kar dvakrat zapovrstje, namreč 22. in 25. februarja.

Sicer ste pa včeraj v oglasu brali, kaj in kako. Jaz bom le toliko omenil, kar vem.

Vem namreč, da bo pravzaprav ena sama veselica, ki se bo začela v soboto zvečer in se bo pepelnico sredo proti jutru končala. V ponedeljek dopoldne bodo nekateri nekoliko omagali, v torek zjutraj bodo pa spet vsi pri moči in najboljšem zdravju.

To je edin način praznovanja, da ima človek že vsaj nekaj od predpusta.

Nagrade bi bilo pa najbolj priporočljivo deliti na pepelnico sredo dopoldne, kajti takrat bodo hodile najbolj originalne maske po Ziberšah.

Hvala za vabilo! Zaenkrat se še ne morem udeležiti. Mogoče takrat, ko bo kukavica pelala.

Govorec o maskah, se nehoče vprašati, koliko je pa še ljudi ki kažejo svetu pravi obraz?

Koliko je sploh takih, ki jih je mogoče na prvi videz spoznati? Usta govore: "Prijatelj!" — Ali je res prijateljstvo v sreč?

Kateri nameni so zares poštteni? Katera beseda je tako odkritosrečna, da je ni treba desetkrat pretehtati, predno ji sme človek verjeti?

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

CALIFORNIA:
San Francisco, Jacob Laastin

COLORADO:
Pueblo, Peter Cullig. A. Sattle
Walsenburg, M. J. Bayuk

INDIANA:
Indianapolis: Frank Zupancic

ILLINOIS:
Chicago, J. Bercha
Cicero, J. Fabian (Chicago, Cicero
in Illinois)
Joliet, Jennie Bambich
La Salle, J. Spellch
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago in Waukegan, Math.

Warick

MARYLAND:
Kittsmiller, Fr. Vodopivec

MICHIGAN:
Detroit, L. Fluskar

MINNESOTA:
Chisholm, J. Lukanich
Ely, Jos. J. Peschel
Eveleth, Louis Gouffe
..Gilbert, Louis Vessel
Hibbing, John Povsis
Virginia, Frank Hrvatic

MONTANA:
Roundup, M. M. Fanlan
Washoe, L. Champa

NEBRASKA:
Omaha, P. Broderich

NEW YORK:
Brooklyn, Anthony Sved
Gowanda, Karl Stuchlik
..Little Falls, Frank Marck

Moz Simone

—: ROMAN —:

Francoski spisal: CHAMPOL. — Preložil: LEVSTIK.

22

Razmisljeni lasje so ji v klavirskih kuštrih padali na čelo; zdelo se ji je, da mora napraviti vtis prave beračice, toda manjkalo ji je časa, da popravi nered svoje toalete; poizkusila se je zbrati, kolikor je bilo mogoče, kakor vojak, ki koraka v ogenj, in stopila je naprej.

Ko je Simona dvignila oči, ki so se ji bile instinktivno napol zaprle, jo je ostro motrilo dvoje drugih oči, blede in prozornih, kakor steklo razsvetljajočih ženski obraz, ki se je zdel izrezljan iz skovine, tako kamenit in nepremičen je bil, pokrit z enakomerno barvo rumenkastobe polti. Trepalnice, obrvi, lasje, lanenobel in že siveči, so se jedva razločevali od medlega tona obraza. Živahni žar svetilke je s polno svetlobo obsval to brezkrvno lice, in kakor na portretu, je bil za stolom, na katerem je lady Eleanor krajjevala, napravljen zastor iz rdečega bagra, kakor bi bil namenjen za ozadje, da bolj povzdigne učinek te pošastne slepote.

Simono je presenetila tako, da v prvem trenutku ni zapazila na svoji teti nobene druge posebnosti.

Sicer pa so bile poteze lady Eleanor tako opustošene, da ji je bilo nemogoče določiti gotovo starost ali spoznati, je li bila v svoji mladosti lepa ali grda; pomankanje vsakršne fiziognomije tudi ni dopuščalo nikakih sklepov o njenem značaju, o vtisih in njenem hipnem razpoloženju. Vendar pa je bilo na nji nekaj gospodnjega in imponantnega, in dokler je počival njen pogled na Simoni, tako dolgo ta ni našla besede, niti misli, niti moči, da bi stopila naprej ali se umaknila.

Lady Eleanor je izpregovorila prva in vprašala po francoski z mirnim in kratkim glasom, z zelo izraženim angleškim izgovorom in prekrupim povdaranjem zlogov, kar je delalo vsako besedo trdo in presekanjo:

"Vi ste torej prinesli to pismo."

Izegnala je svojo roko, proti pisnu gospoda d'Avron, ki je odprto ležalo pred njo na mizici, obloženi s knjigami in različnimi papirji.

Simona je sklonila glavo in nekaj zajecjala; lady Eleanor jo je prekinila, rekoč:

"Vi ste torej Robertova hči?"

Premotila jo je znova in dodala:

"Da, saj ste ji podobni — podobni ste njegovi rodbini."

Umolknila je, da ne bi Simona vedela, ali naj sprejme to ocenitev za grajo ali zahvalo. Nastal je kratek molk, nakar je šepetna deklica plašno:

"Teta..."

Lady Eleanor se je presenečeno zganila.

"Res je" je dejala, "moja nečakinja ste. Sedite!"

Pokazala ji je naslonjač.

Simona je ubogala, in tako sta zdaj sedeli druga drugi nasproti, ločeni le za širino mize.

Lady Eleanor je vzela pisno gospoda d'Avron v roke in za prehitela z očmi. Nato ga je položila zopet na mizo, rekoč:

"Zmisl besed vašega očeta mi ni popolnoma jasen. Pri- znati moram, da ga nisem nikdar prav razumela, kajti bil je vedno čuden, v besedah in v dejanjih. Mislim, da se ne motim, če se mi zdi, da ga čas ni izpreobrnil."

Pod navideznim hladom lady Eleanor se je zbudil silen srd. Hotela je naltajevati v istem tonu, toda Simona ji je z vneto odgovorila:

"Moje oče je najboljši človek in najboljši oče."

Lady Eleanor menda ni bila navajena ugovora, kajti v njenih brezbarvnih očeh se je zablistalo, toda premagala se je takoj in izpregovorila ravnotako mirno, kakor prej.

"Pravice imate in celo dolžnosti, da si to domisljujete. Obvarujte si svoje stališče, kakor si jaz hranjam svoje. Mislim pač, da se niste prišli pripraviti z mano?"

Čuden glas je prišel preko njenih ust, glas, podoben intenzu ali rohlanju, ki pa je bil v resnici izbruh smeha.

"Ne, teta," je rekla Simona in zbrala ves svoj pogum, "nisem vam prišla buditi neprijetnih spominov, temveč nasprotno, prosim sem vas prišla, da jih pozabite in vpoštevate samo to, kar vam je doslej ostalo drago, naše tako tesno sorodstvo in naše ime, ki ga nosite tudi vi..."

"Da se je po tridesetletni pozablenosti spomnil tega celo on, me je moral vaš oče kravo potrebovati," je omnila lady Eleanor in se vnovič zasmejala. "Ker pa ne more pričakovati od mene drugačne usluge, kakor denarno, me prosi torej denarja, in da me tem gotoveje omeči, pošilja vas, mesto da bi prišel sam."

O tem brezčutnem izzivu je Simona od nevolje zardela kakor škrlat.

"Nihče me ni počeal," je vzklila. "Jaz sem sama hotela iti, in kakor čuden se vam utegne zdeti ta korak, oprostite ga boste, ako se ozrete na gorje, ki je zadelo moje rodbino in katerega nas morete rešiti edino vi, moja teta..."

Simoni so se rožile oči in besede so se ji plameneče dvigale od sra do ust. Toda lady Eleanor se je bila vzravala v svojem naslonjaču in dejala z ukazajočim migljanjem:

"Oh, nikakega čustva, prosim vas! Fraze so bile še vedno brezposelnostne, in sovražim jih posebno jaz. Dozdeva se mi, da utegnate biti odkritosrčni. V vaši starosti malokdo ljubi denar zaradi njega samega, in vi bi ne bili tvegali toliko truda in neprijetnosti brez resnega vzroka. Izražajte se mirno in jasno."

Simona se je kolikor mogoče prilagodila temu pogovju in pričela svojo žalostno povest.

Lady Eleanor se je bila napol obrnila v svojem naslonjaču in je sedela nepremično, roke prekrizane na kolenih, kažoč deklici svoj namorno brezčestni profil.

(Nadaljevanje prihodnjic.)

Dve ženi v življenju Čajkovskega

Dve ženski sta igrali v življenju ruskega skladatelja Čajkovskega: ena je bila njegova žena, druga pa njegova prijateljica in svetovalka. Bilo je v maju leta 1877 — Čajkovskemu je bilo takrat 37 let — ko je na željo svoje rodbine sklenil oženiti se z 28 letno Antono Miljukovo. Zakaj se je tako naglo odločil za zakon, ko vendar ni ljubil tiste, ki so mu jo bili izbrali? Bila je lepa, draga pa ne kultivirana in za ženo Čajkovskega neprimerena. Bila je naravnost bolešča, donosljiva na svoje ženske čare in svojo nepremagljivost v običevanju z moškimi. Po svojem značaju je bila naravnost neznosna in zato se ne smemo čuditi, da Čajkovski ni mogel živeti z njo.

V času, ko se je Čajkovski, navzlic hudemu notranjemu boju vendarle odločil za ženitev, se je bila že vnela med njim in Nadeždo Meekovo vroča ljubezen. To je bila vdova po nemškem železniškem inženirju, zelo bogata in torej neodvisna. Naprej se je navdušila za dela Čajkovskega, potlej pa se je še zaljubila v skladatelja samega. Čeprav sta se v družbi tu pa tam srečala, nista nikoli spregovorila niti besedice. Vsa dolga leta sta si samo dopisovala. Le težko se je Čajkovski odločil napisati Meekovi pismo z obvestilom o svoji ženitvi. Kakšno je bilo njegovo zakonsko življenje v resnici, o tem je pisal samo svojemu bratu Anatolu.

"Moral bi grdo lagati, če bi ti zatrjeval, da sem povsem srečen in da sem se že privadil svojemu novemu življenju. O tako strašnem dnevu, kakor je bil 18. julij — dan njegove poroke — se le težko govorim. Spremljale so me tolikšne muke, da vi bom le težko opomogel od njih."

Dobro teden po poroki je odpotoval Čajkovski sam na kmeto, da bi mogel v miru delati. Tam se je zopet posvetil komponiranju opere "Evgen Onegin" in "Četrta simfonija," posvečeni kraljici njegovega srca. V tem času je sklenil popisati svoji prijateljici svoje duševne muke v zakonskem življenju. To je tudi storil, ni pa bil povsem iskren. Pisal ji je:

"Vedeti morate, da sem se oženil samo na želje drugih. Če bi ne bil tega storil, bi bilo obdelo dekle, žigar ljubezen sem nevede zdrnil. Tako sem se poročil z njo v upanju, da jo bom sčasom vzljubil. Čim sva pa ostala sama, sem spoznal, da nikoli ne bom čutil do nje niti prijateljstva."

Ob koncu septembra se je Čajkovski vrnil domov, ker se je bil že pričel pouk na konservatoriju. Groza ga je bilo novega sožitja z ženo. Nikjer ni mogel najti mirnega kotička, da bi lahko delal. In ti dolgi, dolgočasni večeri, ki jih je preživel ob ženi strani! Niti za hip mu ni dovolila oditi iz sobe, neprestano mu je bila za petami. To ga je gnalo v obup. In zato je večkrat zbežal na ulico, kjer je taval po več ur. Neke take noči ga je pripravila žena malone do samomora. Do pasu se je pogreznil v reko. Reka na tistem mestu ni bila dovolj globoka, da bi mogel utoniti. Bil je pa oktober in pritiskal je hud mrz. Ostal je v ledeni vodi tako dolgo, kakor je mogel vzdržati, v upanju, da si bo nakopal pljučnico in se tako rešil neznosnega življenja. Kmalu pa je spoznal, kako smešno vlogo je igral. Po povratku domov je dejal ženi da je lovil ponoči ribe, pa je padel v vodo. Ves zdvojen je zbežal drugi dan v Petrograd, a v konservatoriju se je izgovoril na nujno dirigentsko delo v petrogradskem gledališču. Takoj po prihodu v Petrograd pa je do-

bil hud živčni napad. Čim se je nekoliko opomogel, je moral takoj odpotovati v inozemstvo na zdravljenje. Ločen od svoje žene — od katere se je dal pozneje sodno ločiti — se je mogel zopet mirno posvetiti svojemu delu.

Med svojim bivanjem v inozemstvu je mnogo pisal svoji prijateljici. Še vedno je držala njuna pogodba, da se ne bosta nikoli sestala. Peter Iljič je prispel za Nadeždo v Florenco, toda pod pogojem, da se tudi tam ne bosta srečala. Nadežda mu je stanovanje blizu svoje vile. Razkošno ga je opremila, da bi mogel v miru delati. Pisma sta si menjavala vsak dan. Stala se pa nista nikoli. Čeprav sta bila tako rekoč sosed. Srečavala sta se sicer na izprehodih, nikoli pa nista govorila.

Njuno čudno prijateljstvo je trajalo 13 let in čuden je bil tudi njegov konec. Najstarejši sin Nadežde Meekove je dobil jetiko in umrl. To je njegovo mater silno potrla. Očitno si je, da ni dovolj skrbela za sina, temveč da je žvela samo za ljubezen do Čajkovskega. Zato je kar na lepem prekinila dopisovanje in nikoli več ni pisala Čajkovskemu. Zadnja misel pred smrtjo slavnega skladatelja pa je navzlic temu veljala Nadeždi.

JAPONCI ČISTILJO SVOJ JEZIK TUJK.

Japonsčina je polna tujk, ki bi se jih zadnje čase radi odkrivali. Zato so začeli s čiščenjem jezika. Japonske tujke so večinoma angleškega izvora.

Japonske trgovske šole so se odločile, odstraniti Merkurja, ki je bil doslej njihov znak, ker predstavlja Merkur dobičkalnost, ki v novem japonskem redu nima več mesta. Tako bodo na Daljnem vzhodu odpravili tega rimskega boga. Reformatorji bi radi odstranili tudi mnoge tujke, ki so prešle v japonsčino in so večinoma angleškega izvora. Vendar sedaj prevladuje mnenje, da bi bilo tako početje škodljivo. Ti izrazi so se tako odmaščili, da so postali prava lastnina japonskega jezika. Ako jih izgovarjajo Japonci, najbrž niti Angleži ne vedo, da so te besede angleške.

Sedaj imajo Japonci slovar "Razumljivih novih besed" ki vsebuje 23.000 novih besednih tvorb. Od tega je skoraj dve tretjini besed za zameno zapadnih tujk. Ni pa mnogo upanja, da bi kmalu odpravili besede, ki jih rabijo v vsakdanji govorici, v tisku, v ljudski književnosti in celo radijski napovedovalci. Zelo malo je prodrlo v japonski jezik nemških besed, kolikor jih je, pa so ne večini takšne, ki jih uporabljajo tudi v drugih državah. Mnogo je tudi sestavljenk, ki imajo na primer eno angleško in eno

"ODPRTA NOČ IN DAN SO GROBA VRATA..."

V nedeljo dne 16. febr. je v Chicagu, Ill., v gostilni Silver 2014 Blue Island Ave., prišlo do prepira in streljanja, med katerimi je rojak Jos. Sluga, star 29 let, obležal smrtno ranjen in nekaj ur kasneje je umrl v bolnišnici. Ranjeni so bili še trije moški menda Čehi.

Kakor poročajo, ni bil mladi Sluga udeležen spora in dobil je smrtonosno kroglo po nedolžnem. Policija je aretirala 13 moških, med katerimi je bil tudi lastnik gostilne Joseph Sluga, sorodnik ubitega.

V Butte, Mont., je umrl Fr. Korn, star 60 let in doma od Iga nad Ljubljano. V Ameriki je bil 54 let in zapušča ženo, 2 sinova in brata. — Dalje je isto tam urla Mrs. Alojzija Šinkovec, roj. Turk, stara 72 let in doma iz Retja pri Hinjah. V Ameriki je bivala 50 let in zapušča sina in dva nečaka.

V Hudson, Wyo., je 12. februarja v bolnišnici umrl rojak Jakob Homec, star 54 let in rojen v Dolenji Dobravi pri Pijanah nad Skofjo Loko. Pred kratkim je bil operiran v kliniki Mayo v Minnesoti, toda brez uspeha. Zapušča ženo, 5 sinov in 6 hčera, dalje tri brate, enega v Rock Springs, Wyo., drugega v Detroit, Mich. in tretjega v Cleveland, O.

V Pittsburghu, Pa., je po 14 dnevni boleznj preminil med ameriški Slovenci znani rojak Anton Zmich. Pokopan je bil de 7. febr. po cerkvenem obredu ob veliki udeležbi sorodnikov, brata, dveh sester, njegove družine ter prijateljev in znancev, ki so ga spremljali na njegovi zadnji zemlji ki poti.

nemško besedo, kot "backusheen."

Najčiste rabljena nemška beseda v svetu je od lanskega leta morda Blitzkrieg, ki jo imajo seveda tudi Japonci; glasi se "dengekisen." Vse-mu, kar mora hitro iti pravijo Japonci tako. Sedaj se je ta pojem razširil tudi na biskovito vojsko. Japonci imajo tudi komedijo z naslovom "Gospod Blitzkrieg". Ta sodobni go-sped se vozi povod z veliko naglico z avtomobilom, vedno istočasno na tri strani telefona, vse gre pri njem kot blisk.

Ko se nekoč spomni, da njegova hči se ni poročila, beži na ulice, zgrabi prvega mladega moškega in mu reče: "Vi se morate takoj poročiti z mojo hčerko!" To je najnovejši japonski humor, ki ga imajo mnogo, le da se mora izogibati ce-sarja in domovine.

ZGODOVINSKI ROMANI

SVETOVNOZNANEGA POLJSKEGA ROMANOPISCA

Henrika Sienkiewicza

PO POSEBNI CENI

KRIZARJI
I. in II. zvezek, broš. ... \$3.75

MALI VITEZ
Vezano \$3.25

NAROČITE PRI:

Slovenic Publishing Company

216 W. 18th Street

New York

V Springfield, Ill., je nagle smrti umrl rojak Josip Trdin, v starosti 53 let. Rojen je bil v Vranskem pri Blagovici na Gor-njskem, kjer zapušča 80 let-nega očeta in sestro. V Peru, Ill., kjer je bil pokopan, zapu-šča brata v državi Kansas pa tri sestre.

V Butte, Mont., je umrla ne-davno Mrs. Mary Gregorič, v starosti 67 let in doma iz Lo-pate pri Hinjah. V Ameriki je živela 47 let in zapušča sina in tri hčere.

V Eveleth, Minn., je preminul Gregor Pančur, v visoki starosti 79 let. Umrl je 8. febr. na domu pri svoji hčeri Mrs. J. Vrhovnik. V Ameriki je živel 39 let in sicer 24 let v Chisholm, 15 let pa v Nashwauk. Zapu-šča štiri hčere in sicer: Mrs. John Vrhovnik, Mrs. Fr. Mla-kar, Mrs. Fanny K'ancar in Mrs. Frank Berych.

V Calumet, Mich., je nedavno umrla rojakinja Mary Mervič. Doma je bila v Dragovanji vasi pri Dragatušu v Beli Krajini. V Ameriko je prispela pred 35 leti. Zapušča moža, dva sinova hčera in brata.

V Lorain, Ohio, je pretekli teden umrl Jakob Hlečar, v starosti 63 let. Pokojni zapu-šča ženo Johano, 4 sinove in 4 hčere ter več vnukov. Doma je bil iz vasi Senično, fara Križo pri Trzinu na Gor-njskem. V Ameriko je prišel leta 1903 in je ves čas živel v Lorain, O.

V Reading, Pa., se je na far-mi zadušil s plinom, ki je pri-hajal iz avtomobilskega moto-rja, John Stupica. Rojen je bil v Ameriki in oženjen.

V Bugattstown, Pa., je pred kratkim umrl Joseph Ferbre-žar, star 64 let in doma iz Šma-rja pri Ljubljani.

V Forest City, Pa., je pred dnevi umrl Frank Rupnik, star 50 let in rojen v Logatcu. Zapu-šča tri sinove in tri hčere.

V Republic, Pa., je nedavno umrl rojak Anton Novak, star 62 let in doma iz Gabra pri Št. Vidu na Dolenjskem. Zapu-štil je ženo in otroke.

V Radley, Kans., je 12. febr. umrl za rakom Mihael Frece, v starosti 71 let. Doma je bil od Hrastnika na Štajerskem. Zapu-šča ženo, sina Johna in hčera Rosie.

V Joliet, Ill., je pred dnevi umrla Mrs. Barbara Jakše, v starosti 80 let in doma iz Lok-vice pri Metliki v Beli Kra-jini. V Ameriki je živela čez 50 let in zapušča odrasle sino-ve in hčere.

STRAHOTE VOJNE

ČASU PRIMERNA KNJIGA

Spisala Berta pl. Suttner

228 strani

Cena 50 centov

Dobite jo pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 W. 18 St., New York

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET, NEW YORK

